

Sygn. akt III CO 1121/22

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa B. S.
przeciwko K. J.
o separację,
na posiedzeniu niejawnym 21 grudnia 2022 r.
w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Zamościu
postanowieniem z 10 listopada 2022 r., sygn. akt I C 1146/21,
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,

**odmawia przekazania sprawy innemu sądowi
równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 listopada 2022 r. Sąd Okręgowy w Zamościu wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu - streszczając motywy wniosku powoda o wystąpienie do Sądu Najwyższego o przekazanie tej sprawy innemu sądowi równorzędnemu (k. 608-609) - Sąd Okręgowy wskazał, że według powoda najbliższa rodzina pozwanej, lokalni przedsiębiorcy, usiłuje wykorzystać kontakty w wymiarze sprawiedliwości, prokuraturze i policji; w niniejszej sprawie wnioski pozwanej dotyczące władzy rodzicielskiej i kontaktów z dzieckiem rozpoznawane są z korzyścią dla niej i znacznie szybciej niż jego żądania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wprowadzony z dniem 7 listopada 2019 r. przepis art. 44¹ k.p.c. (art. 1 pkt 14 w zw. z art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustawy, Dz. U. poz. 1469 ze zm.) swoim celem i funkcją odpowiada regulacji znanej w kodeksie postępowania karnego (art. 37).

Zgodnie z powołanym przepisem, Sąd Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności wzgląd na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego. W uzasadnieniu do projektu nowelizacji kodeksu postępowania cywilnego wskazano, że wzgląd na dobro wymiaru sprawiedliwości będzie uzasadniał zmianę na tej podstawie prawnej właściwości sądu, w tych wszystkich przypadkach, gdy ma miejsce zagrożenie dla postrzegania konkretnego sądu przez lokalną społeczność jako bezstronnego organu wymiaru sprawiedliwości.

Na gruncie art. 37 k.p.k. Sąd Najwyższy wyjaśnił, iż przez pojęcie „dobra wymiaru sprawiedliwości” należy rozumieć w szczególności potrzebę ukształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywnym działaniu sądów i zachowaniu bezstronności w rozpoznaniu każdej sprawy (zob. postanowienia z dnia 14 czerwca 2018 r., III KO 54/18, nie publ., z dnia 25 lutego 2003 r., V KO 3/03, nie publ.), a także sytuację, w której mogą wystąpić okoliczności wpływające na swobodę orzekania lub stwarzające przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy w sposób obiektywny (por. postanowienia z dnia 13 lutego 1982 r., IV KO 9/82, OSNKW 1982, nr 6, poz. 33, z dnia 19 grudnia 2006 r., II KO 68/06, OSNwSK 2006, nr 1, poz. 2493).

Wzgląd na dobro wymiaru sprawiedliwości uzasadnia więc zmianę właściwości sądu jedynie w wypadkach wyjątkowych i dlatego wskazany przepis nie upoważnia do rozszerzającej jego wykładni. Przytoczone przez Sąd Okręgowy przyczyny wystąpienia do Sądu Najwyższego zostały oparte jedynie na subiektywnych i ogólnych przypuszczeniach powoda, które nie pozwalają na taką ich kwalifikację, aby uzasadniały przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu.